

Tomatenmot ten onder door lokstof

Mannetjes vormen het zwakke geslacht van de mot. Een spoortje vrouwtjesgeur is genoeg om ervoor te zorgen dat ze nog maar één ding willen: voortplanten. Producenten van lokstoffen, zoals Pherobank – onderdeel van Plant Research International (PRI) – maken gebruik van deze mannelijke zwakte om plagen te monitoren. Regels maken het gebruik als bestrijdingsmiddel echter nog lastig.

Toen de eerste insectenferomonen in de jaren zeventig werden ontdekt, kon je er snel rijk mee worden. Feromonen waren duurder dan goud. Tegenwoordig is de concurrentie hevig. Pherobank kan heel veel feromonen leveren, zegt manager Frans Griepink. Tachtig procent van de leveringen gaat naar Europese klanten, de resterende twintig procent naar Zuid-Amerika, Zuid-Afrika en Azië.

Griepink doet ook onderzoek samen met Koreaanse en Boliviaanse onderzoekers. In Zuid-Afrika rondde hij onlangs een project af dat de teelt van rooibos moet helpen beschermen. Die wereldwijde contacten leveren soms onverwachte meevallers op. Zo promoveerde Griepink op onderzoek naar

Een rooibosmot. De Wageningse Pherobank onderzocht lokstoffen voor dit schadelijke insect in de Zuid-Afrikaanse rooibosteelt.

de lokstoffen van de mot *Tuta absoluta*, een plaag in de tomatenteelt in Zuid-Amerika. Dit jaar dook het insect ineens op in Spanje, en zorgt daar voor grote schade. “Wij hebben dankzij dit onderzoek een essentiële voor­sprong op de concurrentie. Wij zijn dit jaar

één van de weinige leveranciers die dit feromoon in de vereiste zuiverheid en hoeveelheid kan leveren.”

Registratie

De feromonen lijken een wondermiddel voor telers, maar zijn dat in Europa vooralsnog niet. Als de lokstoffen worden ingezet om plagen te bestrijden vallen ze onder de strenge wetgeving voor bestrijdingsmiddelen. Dan is een dure registratieprocedure nodig. En dat is voor de feromonen zelden rendabel, omdat ze zeer specifiek worden ingezet. “Daardoor haal je niet de grote omzetten die nodig zijn om die kosten te dekken.” Vooralsnog zijn met lokstoffen alleen aantallen plaaginsecten te monitoren. Griepink hoopt daarom op nieuwe regelgeving. De Verenigde Staten en Canada hebben al wel een grote groep stoffen veilig verklaard voor gebruik. Het registreren van feromonen is daarmee een routinezaak.

Informatie:	www.pri.wur.nl
Contact:	Frans.Griepink@wur.nl 0317 - 48 06 39

Universiteit gaat bedrijven voor in China

Drie Nederlandse bedrijven die actief zijn in plantenveredeling en biotechnologie, laten onderzoek doen bij Chinese universiteiten dankzij Wageningen UR. Hiervoor is samen met de agrarische universiteiten in Wuhan, Hubei (HAU) en Tai'an, Shandong (SDAU) en een Chinese komkommerveredelaar een trainingscentrum opgericht.

Zonder de deelname van Wageningen UR waren de bedrijven waarschijnlijk niet doorgedrongen tot het academisch circuit in China, denkt Maarten Jongsma van Plant Research International. “Maar ook voor ons is het niet eenvoudig”, zegt Jongsma. “De Chinezen hebben nog weinig ervaring in samenwerking met bedrijven, en zijn bijvoorbeeld niet gewend financiële verantwoording af te leggen over gekregen fondsen.”

De geldelijke steun van de EVD, het agentschap van het ministerie van economische zaken dat initiatieven in internationaal ondernemen en samenwerken wil stimuleren, was dan ook heel belangrijk voor de Nederlandse partijen. “Er wordt nu samengewerkt in acht projecten op het gebied van de planten-

biotechnologie in sierteelt en groentes. Nederlandse bedrijven sponsoren Chinese studenten om voor hen onderzoek te doen. Het is deels onderzoek dat je daar goedkoper kunt doen, en deels onderzoek om te kijken of de bedrijven wat aan de partners hebben.” In de helft van de gevallen was de samenwerking nuttig, in de andere helft viel het tegen. Maar dat is niet onverwacht, aldus Jongsma. “Je kunt niet verwachten dat alles goed loopt bij partijen die elkaar niet goed kennen.”

Ondernemingsplan

In het trainingscentrum in de stad Wuhan in centraal China worden samen met de Wageningen Business School onder meer cursussen gegeven voor het schrijven van

een ondernemingsplan. Hoewel dit voor studenten nieuw is, is er toch een kansrijk plan uit voortgekomen: een laboratorium voor weefselkweek. “Het zou werk moeten doen voor Chinese en buitenlandse bedrijven, en goedkoper protocollen gaan ontwikkelen en uitvoeren. Ook een Chinese hoogleraar kan daar weer van profiteren”, vertelt Jongsma. Belangrijk resultaat is verder dat er een netwerk is opgebouwd waarmee de toegankelijkheid enorm verbeterd is. Daarnaast komen er twee Chinese promovendi naar Wageningen. Verder is Jongsma bezig een project op te zetten voor onderzoek naar een biopesticide uit een plantje.

Informatie:	www.wur-hau.org
Contact:	Maarten.Jongsma@wur.nl 0317 - 48 09 32